

Asia: VN/30743/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi eräistä leikkauksista ja lääketieteellisistä toimenpiteistä sekä luonnoksista erikoissairaanhoidon keskittämisasiäsetuksen ja päivystysasetuksen muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit ehdotetusta leikkauksista ja tiettyjä lääketieteellisiä toimenpiteitä koskeva valtioneuvoston asetuksesta. Onko ehdotettu asetus selkeä ja toimeenpantavissa, ja onko siinä huomioitu oleelliset asiat? Ellei mielestänne ole, miten sitä pitäisi muuttaa?

Hyvinvointiala Hali ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi eräistä leikkauksista ja lääketieteellisistä toimenpiteistä sekä luonnoksista erikoissairaanhoidon keskittämisasiäsetuksen ja päivystysasetuksen muuttamiseksi.

Hyvinvointiala Hali ry pitää valtioneuvoston asetusluonnosta pääpiirteissään hyvänä ja toimintaa joustavasti mahdollistavana. Ehdotamme kuitenkin luonnokseen joitain tarkennuksia liittyen potilaiden kotiuttamiseen.

Ehdotamme, että lyhytjälkihoitoisen kirurgian määrittely tarkennettaisiin vakiintuneen käytännön mukaisesti* tarkoittamaan toimenpiteitä, joiden jälkihoito kestää lähtökohtaisesti enintään 1-3 vuorokautta (24-72 tuntia) toimenpiteen jälkeen.

Vastaavasti heräämöstä kotiin (nk. HERKO) -toiminnan osalta ehdotamme, että vaatimus potilaan kotiutumista toimenpidettä seuraavana aamuna korvataan määreellä, jonka mukaisesti herko-potilaan tulee lähtökohtaisesti kotiutua toimenpidettä seuraavana päivänä (asetuksen 3 §:n 2 momentti).

Lisäksi nostamme esiin, että muistion sivulla 6 mainitaan, että ”Yksityiseltä palveluntuottajalta saa hankkia sellaisia lonkan ja polven primaareja tekonivelleikkauksia, jotka potilaskohtaisesti soveltuvat

ja suunnitellaan tehtäväksi päiväkirurgisena toimenpiteenä.” Potilaskohtainen arvio voi kuitenkin olla esimerkiksi sellainen, että potilasta ei voi kotiuttaa, ellei hänellä ole toista aikuista kotona. Kyseessä ovat siis ns. sosiaaliset syyt, vaikka itse leikkaustoimenpide ja riskiarvio olisi toisen potilaan kohdalla samanlainen, ja toinen potilas kotiutuisi saman päivän aikana toisen aikuisen ollessa hänen kanssaan.

*Ks. esim. Ulla-Maija Ruohoaho, Duodecim 2016: <https://www.duodecimlehti.fi/duo13196>

Kommentit erikoissairaanhoidon keskittämisasiäsetuksen 4 §:n muutosehdotuksesta (psykoterapeuttisiin ja psykososiaalisiin menetelmiin liittyvä työnjako)

Hyvinvointiala Hali ry:llä ei ole kommentoitavaa asetuksen kohtaan.

Kommentit muista keskittämis- ja päiivystisasiäsetuksen muutosehdotuksista

Hyvinvointiala Hali ry nostaa yleisempänä huomiona liittyen erilaisten toimenpiteiden keskittämiseen sen, että sairaaloiden ja muiden toimijoiden työnjakokeskustelussa on hyvä huomioida samaan aikaan rinnakkain tehtävä pohdinta terveydenhuollon toimintojen suojaamisesta, tarvittaessa uusien tilojen ja toimijoiden hyödyntämisestä sekä terveydenhuollon jatkuvuuden turvaamisesta kaikissa olosuhteissa. Tätä harkintaa ja valmistautumista tulee peilata niihin muutoksiin, joita suunnitellaan substanssilainsäädännössä koskien palveluverkostoa ja toimijoiden työnjakoa. Yksityisiltä toimijoilta eri puolilta Suomea löytyy lukuisia tiloja esimerkiksi leikkaustoiminnalle.

Kause Hanna-Maija
Hyvinvointiala HALI